

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4C/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621203424
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5621203424.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Zuzanou Bajlovou, LL.M. v právnej veci žalobkyne: T. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ľ. XXX, proti žalovaným: 1./ N. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ľ. XXX, 2./ Š. O. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ľ. XXX, obaja zastúpení JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, v spore o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, t a k t o

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamieťa.
- II. Žalovaným 1./ a 2./ sa voči žalobkyni p r i z n á v a náhrada trov konania v plnom rozsahu.
- III. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 14. 09. 2021, doplnenou podaním doručeným súdu dňa 29. 09. 2021, sa žalobkyňa voči žalovaným 1./, 2./ domáhala zaplatenia sumy 4.000 eur ako náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a okrem toho sa domáhala verejného ospravedlnenia cez obecný rozhlas obce Ľubefa nasledovne: „Ja, N. O. a Š. O. T.. sa ospravedľujeme svojej rodine T. O.N. za urážky jej a jej detí W. a P. O. aj za verejné poníženie a už sa to viac nebude opakovať“. Žalobu odôvodnila tým, že žalovaní 1./, 2./ ju a jej maloleté deti vulgárne neustále urážajú urážkami na cti slovami, že je kur.a, že deti sú pankharti.
2. Na výzvu súdu uznesením č. k. 4C/36/2021-31 zo dňa 15. 11. 2021 sa žalovaní 1./, 2./ k podanej žalobe (č. I. 35 a 42 spisu) vyjadrili v tom zmysle, že žalobu v celom rozsahu popierajú, majú za to, že sa jedná o vyfabulované tvrdenia žalobkyne, keď absentujú aj akékoľvek skutkové okolnosti predmetu sporu, žalobu považujú za nedôvodnú, žalovaní sa so žalobkyňou nestretávajú, jednotlivé údaje skutky a skutočnosti namietajú a popierajú, neuznávajú nároky žalobkyne. Keďže absentuje skutok, nemohol nastať ani následok, tým absentuje vznik akejkoľvek ujmy a následných nárokov žalovanej, ktoré nemohli bez skutku vzniknúť.
3. Žalovaná v podanej replike doručenej súdu 31. 01. 2022 (č. I. 47 spisu) uviedla, že ak žalovaní uvádzajú, že skutok sa nestal a nevznikol, jedná sa krivé svedectvo a výmysly, len aby jej nemuseli nahradiť nemajetkovú ujmu 4.000 eur. Žalovaná 1./ sa skutku dopustila dňa 12. 09. 2021 o 18.00 hod. tak, že ju urážala pred manželom L. O. urážkami na cti, a to slovami, že jej vraj kurva, že má piču smradľavú a že vraj jej maloleté deti sú pankharti. Tieto urážky na cti sa jej veľmi dotkli a ponížili nielen ju ako žalobkyňu, ale aj jej maloleté deti pred manželom L. O.. Útoky voči žalobkyni aj urážky na cti sú len zo strany žalovanej 1./.
4. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 4C/36/2021-49 zo dňa 07. 02. 2022 vyzval žalovaných na podanie dupliky. Pretože sa žalovaní 1./, 2./ nevyjadrili, vo veci bolo nariadené pojednávanie.
5. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného 2./, ktorého neúčast' na pojednávaní ospravedlnil jeho právny zástupca.

6. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že dňa 12. 09. 2021 ich navštívil švager Š. O. - manžel žalovanej 1./ a otec žalovaného 2./, čiže brat jej manžela a žalovaná 1./ za účelom doriešenia dedičstva. Žalovaná 1./ začala riešiť jej minulosť, že sa chodievala za peniaze kurviť, čo nie je pravda. Povedala výroky, ktoré sa jej dotkli. Bol tam prítomný jej manžel, staršia dcéra P. O., nar. XX. XX. XXXX. Jej dcéra jej doteraz vraví, že či sú oni pankharti. Pokiaľ sa týka žalovaného 2./, tak mesiac pred jej meninami v krčme - Hostinec u Urbanov sa vyjadril na jej adresu, že je kurva, ona tam bola vtedy na pive. Okrem zaplatenia sumy 4.000 eur chce verejné ospravedlnenie. Z tejto situácie je deprimovaná, má depresie, malo to vplyv na jej psychiku, nevie, či sa narušil jej vzťah s manželom, ale žalovaná 1./ povedala manželovi, aby si dal spraviť testy, či sú deti jeho. Ona je momentálne na opatrovateľskom príspevku pri staršej dcére, ktorá je postihnutá. Verejné ospravedlnenie žiada, lebo to bolo počuť na všetky strany, oni majú nových susedov, aj tí to počuli. Ona sa bránila, hoci nie vulgárne, povedala, že nie je žiadna kurva. Rok pred týmto incidentom sa jej žalovaná 1./ vyhrážala, že ju zabije, jej manžel si ich nahrával. Ona sa k manželovi chová slušne, je vzorná matka. Žalovaní vo svojich vyjadreniach klamali, že sa nestýkajú, oni sa stretávali.

7. Právny zástupca žalovaných 1./, 2./ uviedol, že žaloba je nedôvodná, skutok sa nestal. K žiadnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne ani jej detí nedošlo. Žalobkyňou tvrdený skutok neovplyvnil jej bežný život, jej manželstvo, ani žiadne iné vzťahy. Majú za to, že nie sú splnené predpoklady na uplatnenie práva na ochranu osobnosti. Žalobkyňa počas celého konania neuviedla, aká ujma jej mala byť spôsobená. Ak nebol spôsobený zásah do osobnostných práv, nemôže byť z toho vyvodené právo na ospravedlnenie, ktoré je priamo naviazané na konkrétny skutok, ktorý sa vzhľadom na vykonané dokazovanie, ani nestal. Súčasne jej nebola spôsobená žiadna ujma. Tvrdenia žalobkyne uvedené v žalobe a následne v jej vyjadreniach a na pojednávaní sú vo vzájomných súvislostiach v značnom rozpore, pôsobia značne nedôveryhodne.

8. Žalovaná 1./ uviedla, že pokiaľ sa týka incidentu, ktorý sa stal dňa 12. 09. 2021, tomu predchádzalo 5 rokov trvajúce nedorozumenie, ktoré vyplývalo z toho, že oni sa domáhajú doplatenia dedičstva po matke manžela žalobkyne a matke jej manžela, ktorý má vyplatiť 9.000 eur. Jej manžel opakovane vyzýval brata na doplatenie. Potom si dohodli stretnutie na 12. 09. 2021, kde mal prísť manžel bez nej. Ona povedala, že tam ide, pretože sú manželia a jej manžel je stále vlastníkom polovice rodinného domu. Keď tam prišli, rozprávali sa na dvore ona, jej manžel a jeho brat, kedy ich mieni vyplatiť. Na to manžel žalobkyne povedal, či by mu manžel niečo nezľavil. Manžel povedal, že dom je podhodnotený, navrhol, že tento odkúpi. Na to povedal brat manžela, že nemá peniaze. Vtedy sa z domu vystrčila žalobkyňa, začala vykrikovať, že sú žobráci, nemajú čo jesť, že jedia suché rožky. Na to jej povedala, čo nejde do roboty. Žalobkyňa povedala, že má choré dieťa, a svojmu mužovi hovorila, „ty starý ko..., toto je môj dom a mojich detí a ty choď bývať pod most“. Ona vtedy švagrovi povedala, že sa mu čuduje a povedala aj to, že či tie deti sú jeho. Toto priznáva. Žiadne vulgarizmy vo vzťahu k žalobkyňi nepoužila. Potom odišli autom, zašli za dom, auto odstavili, počuli ako žalobkyňa vulgárne sa na jej adresu vyjadruje, že je pi.. bachratá, ku... pojebaná, tieto výkriky trvali asi pol hodinu. Takúto žalobu mala podať ona.

9. Svedok L. O., manžel žalobkyne uviedol, že na 12. 09. 2021 zavolať brata, aby prišiel kvôli dedičstvu. Žalovaná 1./ nadávala jeho manželke, že má smradľavú tú, že deti sú pankharti a má si dať urobiť testy. Jeho manželka bola dnu. On na to nereagoval, len počúval. Potom jeho manželka žalovanú 1./ vyhodila, že prečo tak na ňu mrzko hovorí a potom oni odišli. Keby neodišli, asi by sa to stupňovalo. Vzťah s manželkou má dobrý, jeho vzťah k manželke sa nezmenil, majú dobré a harmonické manželstvo. Neriešili to ani cez policajtov, ani cez priestupok. Bol mu ponúknutý návrh, že ak nemá peniaze, že podiel odkúpi brat, ale on povedal, že peniaze zoženie a vyplatí.

10. Svedok Š. O., manžel žalovanej 1./ uviedol, že dňa 12. 09. 2021 tam prišli, pretože ho zavolať brat, bol mu dlžný z dedičstva. Rozprával sa s bratom, navrhol, že od neho podiel odkúpi, ak nemá peniaze. Na to vybehla žalobkyňa a nadávala manželovi, že je starý ko..., že to je jej dom, že sa s ním rozvedie, že deti nemajú čo jesť. Manželka reagovala tak, aby šla do roboty. Žalobkyňa jej povedala, že je ZŤP, že deti sú ZŤP. On povedal, že to nemá zmysel, tak odišli. Zo strany jeho manželky žiadne vulgarizmy nepadli. Čo sa týka vulgarizmov, žalobkyňa nadávala len svojmu manželovi. Keď odišli z dvora, zacúvali do uličky, otvorili okná na aute a počuli nadávky, ktoré hovorila žalobkyňa na jej manželku, že je stará ku..., bachratá pi., ostali tam preto, lebo chceli počuť ako bude reagovať. Toto očakávali, pretože žalobkyňa nadáva, vie o tom pol dediny.

11. V rámci dokazovania sa súd okrem výsluchu strán sporu a svedkov oboznámil s obsahom listín založených v spise, a to správami obce Ľubefa o povesti strán sporu.

12. Zo správy obce Ľubefa bolo zistené, že žalobkyňa je vydatá, spolu s manželom vychovávajú dve dcéry, je na materskej dovolenke, v obci sa zdržiava. Obec eviduje niekoľko ústnych sťažností spoluobčanov na jej správanie na verejnosti, je im známe, že jej spoločenské správanie nie je vhodné. Žalovaná 1./ je vydatá, s manželom Š. O. vychovali dve deti, je na invalidnom dôchodku, rodina žije slušným a usporiadaným rodinným životom, na verejnosti vystupuje slušne, nekonfliktne, nebol dôvod na jej prerokovanie pred komisiou verejného poriadku. Žalovaný 2./ je slobodný, býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, v súčasnosti pracuje v zahraničí, na verejnosti vystupuje slušne, nekonfliktne, nebol dôvod na jeho prerokovanie pred komisiou verejného poriadku. Na Okresom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 10C/34/2021, 22C/26/2020, 21C/46/2020 prebiehali konania o žalobe žalobkyne o ochranu osobnosti, žaloby však boli pre neodstránenie vás podania odmietnuté.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

15. Podanou žalobou si žalobkyňa uplatnila nároky vyplývajúce z ustanovení upravujúcich ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom sporu je ochrana osobnosti a žalobkyňou tvrdený neoprávnený zásah zo strany žalovanej 1./ do práv žalobkyne, ku ktorému malo dôjsť dňa 12. 09. 2021 o 18.00 hod. na dvore rodinného domu súpisné číslo XXX obce Ľ., a to tým spôsobom, že žalovaná 1./ sa na adresu žalobkyne mala vyjadriť slovami, že je „kurva“, „piča smradľavá“, jej deti „sú pankharti“ a vo vzťahu k žalovanému 2./ žalobkyňa doplnila svoje skutkové tvrdenia na pojednávaní v tom zmysle, že žalovaný 2./ mal zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobkyne tak, že na jej adresu sa v presne nezistený deň v pohostinstve U Urbanov vyjadril slovami, že je „kurva“.

16. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1 a § 150 ods. 1 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. V civilnom sporovom konaní majú strany sporu ako základnú procesnú povinnosť substancovať všetky podstatné a rozhodujúce okolnosti, z ktorých vyvodzujú svoju procesnú taktiku (útok alebo obranu), ktorá povinnosť tvrdenia sa prejavuje ako povinnosť pravdivo a úplne rozpísať všetky rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Súd je na jednej strane oprávnený, na druhej strane povinný starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Špecifickou povinnosťou strán sporu je dôkazná povinnosť, ktorá v civilnom sporovom procese nesíha len žalobcu, ale aj žalovaného. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zistené z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca.

17. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý, aby z neho vznikla ujma na osobnostných právach chránených v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, neoprávnenosť, t. j. protiprávnosť zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. V prípade uplatnenia nároku z titulu práv na ochranu osobnosti dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, teda je jeho povinnosťou preukázať, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti, preukázať existenciu ujmy na osobnostných právach a kauzálny nexus medzi zásahom a vzniknutou ujmov.

18. Podľa názoru súdu žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že zo strany žalovaných došlo k neoprávnenému zásahu do jej osobnostných práv a že jej vôbec vznikla nejaká ujma.

19. Výsluchom strán sporu a svedkov bolo preukázané, že dňa 12. 09. 2021 sa žalovaná 1./ spolu so svojím manželom (bratom manžela žalobkyne) dostavila na adresu Ľ. XXX za účelom riešenia dlhoročného problému, ktorý vznikol v súvislosti s dedičským konaním po nebohej matke manželov žalobkyne a žalovanej 1./ a ktorý spočíval v tom, že manžel žalobkyne dlžil určité finančné prostriedky manželovi žalovanej 1./ Žalovaná 1./ pripustila, že sa na adresu žalobkyne vyjadrila slovami, aby si jej manžel dal urobiť test otcovstva (uvedené tvrdenie však nie je predmetom tohto súdneho sporu),

avšak jednoznačne poprela vulgárne správanie sa voči žalobkyni. Obaja svedkovia vo veci vypočutí potvrdili verziu udalostí tej strane sporu, ktorá ich v konaní navrhla vypočuť ako svedkov, zrejme z dôvodu, že sú v manželskom vzťahu. Svedok L. O. je manželom žalobkyne a svedok Š. O. je manželom žalovanej 1./ . Súd preto vychádzal zo správy obce Ľubela, ktorá žalovaných 1./, 2./ hodnotí ako slušných a nekonfliktných ľudí a naopak žalobkyňu ako osobu, ktorej spoločenské správanie nie je vhodné.

20. V kontradiktórnom procese sa prioritizuje predovšetkým procesná aktivita sporových strán. Súd vykonáva v zásade len tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, sám má obmedzenú dôkaznú iniciatívu. Okrem výsluchu manžela ako svedka žalobkyňa nenavrhol vykonať žiadny iný dôkaz na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Preto podľa názoru súdu žalobkyňa nepreukázala svoje skutkové tvrdenie o neoprávnenom zásahu do jej osobnostných práv a už vôbec v konaní neprodukovala dôkazy, na základe ktorých by bolo možné ustáliť, že konaním žalovaných bola vážnou mierou znížená dôstojnosť žalobkyne v spoločnosti a jej rodinnom živote. Naopak, sama žalobkyňa a jej manžel potvrdili, že ich manželský vzťah sa nezmenil. Súd konštatuje neunesenie dôkazné bremena žalobkyne aj vo vzťahu k žalovanému 2./, pričom v tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že doplnenie skutkových tvrdení žalobkyňou na pojednávaní je v priamom rozpore s jej písomným vyjadrením, ktoré doručila súdu 31. 01. 2022 (č. I. 48 rub spisu), v ktorom uvádza, že útoky voči nej sú len zo strany žalovanej 1./ . Súd preto dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná a preto ju zamietol.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1./, 2./ ako úspešným stranám sporu, priznal voči žalobkyni plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP. Neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, aké má na mysli ust. § 257 CSP, kedy by súd žalovaným náhradu trov konania nepriznal, napriek tomu, že mali vo veci úspech. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.